

ASOCIAȚIA RHABILLAGE

Ghidul

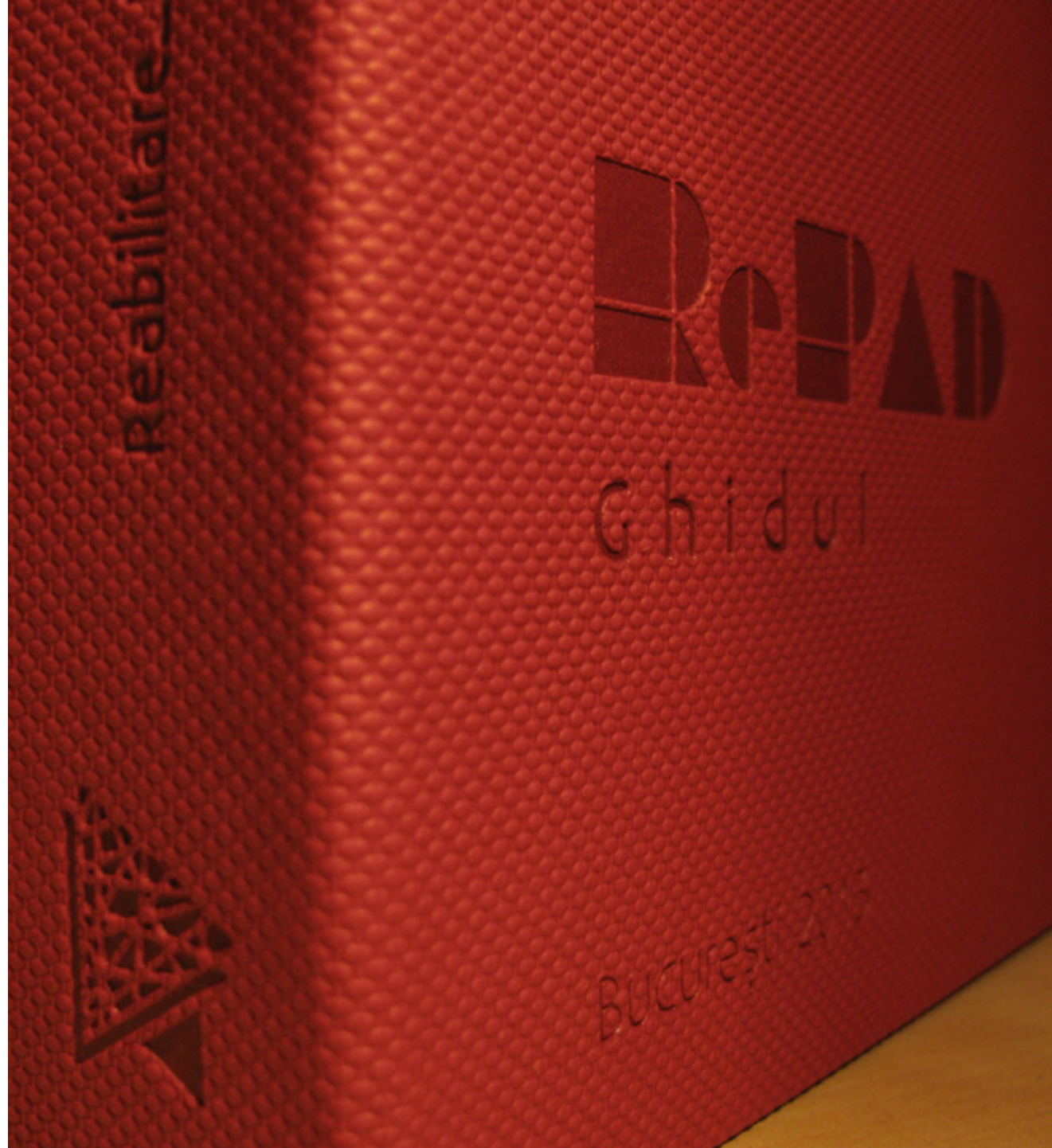

Reabilitare

Patrimoniu

Arhitectura

Dezvoltare

DEZVOLTARE URBANĂ ÎN RAPORT CU PATRIMONIUL CONSTRUIT

BOOM-ul ECONOMIC, ANTE 2007 În urmă cu șapte ani, înaintea integrării în Uniunea Europeană, România se afla în plin proces de **remodelare urbană**, fiecare centimetru pătrat de teren era speculat de dezvoltatorii imobiliari în vederea construirii a cât mai multor suprafețe generatoare de profit imediat. **Presiunea imobiliară** asupra patrimoniului arhitectural a condus inevitabil la pierderea definitivă a numeroase valori locale și la apariția a numeroase șantiere haotice. **Semnale** privind impactul negativ al acestor acțiuni nefondate de o strategie urbană au apărut cu precădere după aderarea României la comunitatea europeană și mai cu seamă din partea unei societăți civile tinere, voluntară, însă lipsită de instrumentele și experiența necesare susținerii unei abordări durabile integrate.

ADERAREA LA UE Criza economică a micșorat presiunea imobiliară și a permis o **analiză atentă și structurată**, în raport cu experiența occidentală, a efectelor continuării dezvoltării urbanului românesc fără un suport de planificare pe termen lung. Astfel, amplasată în context internațional, situația actuală, pe fondul unei calități reduse a vieții, a relevat un **nivel scăzut de competitivitate și atractivitate privind dezvoltarea economică**.

Treptat, societatea românească a început să înțeleagă **importanța abordării unei viziuni de ansamblu**, ce are în centrul atenției **comunitatea locală** ca mijloc de dezvoltare economică și presupune, în acest sens, integrarea unor factori precum transparența decizională la nivel administrativ, protecția mediului natural și a patrimoniului construit, dezvoltarea urbanistică și protecția socială. În prezent, odată depășită problema conștientizării, problema ce rămâne de rezolvat este cea a realizării concrete a instrumentelor corecte de lucru.

ISTORIA Re_PAD începe în 2006, odată cu inițierea proiectului *Case Care Plâng*, documentar de inventariere și semnal de alarmă privind patrimoniul arhitectural degradat și începe să prindă contur la finele anului 2010, odată cu lansarea raportului privind **starea patrimoniului bucureștean**, publicat cu prilejul inventarierii modelelor de bună practică în reabilitare din capitală, din cadrul proiectului *Case Care Nu mai Plâng*.

Re_PAD (Reabilitare_Patrimoniu, Arhitectură, Dezvoltare) este **primul instrument de lucru pentru reabilitarea corectă a patrimoniului arhitectural românesc în sensul dezvoltării durabile, din punct de vedere social, economic și cultural**.

Adresată unei mari plaje de actori urbani, proprietari de clădiri vechi, investitori imobiliari, specialiști, administrație locală, lucrarea, **carte și DVD**, își propune să ofere o **imagine de ansamblu** asupra integrării corecte a patrimoniului arhitectural în procesul de **dezvoltare urbană**.

Bazat pe o experiență de 7 ani în studierea contextului urban românesc și pe numeroase exemple și studii de caz, autohtone și internaționale, proiectul **Re_PAD deschide seria unor viitoare ghiduri de analiză** contextuală anterioară intervenției, *utilizare a legislației de patrimoniu, atragere de fonduri pentru restaurări, tehnici durabile de reabilitare și dezvoltare urbană* în raport cu patrimoniul construit.

ÎN URMA STUDIULUI REALIZAT în cadrul proiectului *Case Care Nu mai Plâng*, în anul 2010, la nivelul Bucureștiului, au rezultat **300 de clădiri reabilite**, relativ corect, dintre care doar **20** pot sta drept **modele de bună practică** în acest domeniu. De cealaltă parte, există **peste 4.000 de case care plâng**, construcții degradate, demolate sau în curs de demolare, monumente istorice, clădiri din zone protejate sau simple construcții cu valoare arhitecturală și istorică pentru oraș și peste **400 de clădiri asupra cărora s-a intervenit într-o manieră necorespunzătoare**, fiindu-le afectată iremediabil identitatea.

PRINCIPALELE ȘI CELE MAI FRECVENTE GREȘELI observate în reabilitarea acestor imobile sunt:

- . lipsa identificării și punerii în valoare a elementelor ce țin de specificul construcției
- . utilizarea de **materiale necorespunzătoare** pentru finisaje, fațadă și/ sau acoperiș
- . **îndepărtarea decorațiilor originale** în urma intervențiilor de la nivelul fațadelor
- . înlocuirea lor cu **imitații** care nu reflectă identitatea construcției și schimbarea tâmplăriei tradiționale cu modele contemporane, independent de structura inițială a ferestrei.

NECESITATE ȘI
OPORTUNITATE

LA NIVEL URBAN, s-a constatat **absența unor politici coerente de dezvoltare durabilă**, în sensul integrării noilor programe în funcție de patrimoniu existent. Comunitatea extra-profesională nu are **acces la informații complete** cu privire la implicațiile unui demers corect de reabilitare. Specialiștii și administrația locală nu au la îndemână **repere de bună calitate** care să sprijine abordarea unor soluții corecte.

CARACTERUL INOVATOR

Lucrarea de față este **prima** care prezintă abordarea patrimoniului în întreaga sa **complexitate**. Pornind de la simple **exerciții de observare**, conținutul lucrării conduce cititorul prin chestiuni de ordin **legislativ, economic, tehnic și strategic**, utilizând constant un **limbaj unitar și accesibil**.

Fie el specialist, investitor, dezvoltator local sau simplu pasionat de patrimoniul arhitectural, la finalul lecturii, cititorul va avea o **imagine de ansamblu** asupra a ce implică un **demers corect de intervenție**, de ce este importantă o **abordare integrată**, **cum** se poate realiza și care sunt **avantajele**.

ULTIMII 7 ANI au fost marcați de numeroase acțiuni de tip **semnal**, atât la nivelul capitalei cât și în țară. Inițiative ale societății civile sau demersuri ale Ministerului Culturii, ori ale altor instituții de cultură, mijloacele prin care patrimoniul arhitectural a fost promovat și mai ales problemele legate de riscurile dispariției acestuia au luat o **tot mai mare amploare**.

După demersuri precum *Case Care Plâng* (Asociația Rhabillage), *Bucarest, la mal aimee* (Ambasada Franței în România), sau *Recviem pentru o casă* (Ministerul Culturii), **ANUL 2012** a fost marcat, mai cu seamă, de acțiuni generatoare de **soluții concrete**. *Zilele Europene de la Cluj* (Institutul Francez Cluj), având ca temă patrimoniul, *Dialog pentru patrimoniu – povară sau oportunitate?* (Asociația Pentru Tranziție Urbană), *Monumente Prahova* (OAR Prahova, Asociația Musica Viva și Direcția de Cultură Prahova), *Case vechi, Design și ceva în plus* (Zeppelin) sunt doar o parte dintre ele.

În condițiile în care deja au început să se publice la nivel local broșuri informative privind măsuri corecte de intervenție asupra patrimoniului (*GHID pentru reabilitarea fațadelor în zonele istorice protejate ale municipiului Reghin* – ediția 2012, *Ghid de bune practici pentru proprietarii de clădiri de patrimoniu din localitatea Saschiz – sit rural UNESCO* - 2012, *Case Care Nu mai Plâng. Ghid de reabilitare a clădirilor de patrimoniu din România* - 2011) și pe fondul publicării *Conceptului Strategic București 2035* - 2012, **oportunitatea publicării** în prima parte a anului **2013** a Ghidului Re_PAD, ca **prim instrument de lucru cu o abordare globală la nivel național, într-un context de dezvoltare economică integrată** devine evidentă.

DE CE ACUM?

I. O PRIVIRE ARUNCATĂ DINCOLO DE GARD - Pornind de la încadrarea subiectului în peisaj și analiza a ceea ce este caracteristic cadrului respectiv și până la mici amănunte ce amintesc de istoria locului, această parte are ca scop sensibilizarea intervenienților și încurajarea lor în a căuta strategia cea mai potrivită de valorificare a potențialului existent.

II. ÎN LEGEA NOASTRĂ - Care sunt procedurile de **clasare și declarare**, ce **avantaje și dezavantaje** apar în lucrul cu monumentele? Ce reprezintă **zonele protejate**, ce restricții implică? Cum pot deveni aceste restricții **oportunități de dezvoltare durabilă**?

III. BANI PENTRU REABILITĂRI – Capitolul cuprinde referințe privind **birocrația și accesibilitatea** unor programe locale, naționale sau europene precum și abordarea unor surse alternative

IV. DURABIL, ECOLOGIC, VERDE... ÎN TRADUCERE: DE BUN SIMȚ – Despre atitudinea "verde", materiale și sisteme sustenabile. O anexă a acestui capitol cuprinde o listă a companiilor producătoare de materiale tradiționale, sisteme de izolație specifice și componente constructive precum și a meșterilor locali.

V. DE VĂZUT PE PLAIURILE MIORITICE - Restaurări tradiționale, reconversii sau modernizări, toate aceste intervenții prezintă multitudinea posibilităților existente, ținând cont de păstrarea specificului local. În aceeași categorie sunt incluse și exemple alternative de revitalizare anterioară restaurării, în vederea atragerii de resurse pentru reabilitarea propriu-zisă

VI. ... ÎNTRE TIMP, PRIN ALTE COLȚURI ALE LUMII - Sunt abordate studii de caz, din țări precum Belgia, Franța, Olanda, Irlanda, USA, Ungaria, luând în considerare subiecte ce pot fi preluate parțial sau în totalitate spre a fi aplicate în România.

. BONUS - DVD-ul anexat cuprinde o serie de 10 interviuri cu consultanți strategici, din domenii diferite, conexe subiectului abordat

Adresat unui **public divers**, român și internațional, Ghidul Re_PAD își propune să ofere o imagine de ansamblu asupra integrării corecte a patrimoniului arhitectural în procesul de dezvoltare urbană.

Formatele grafic și tehnic completează obiectivul urmărit prin conținutul descriptiv, având la bază două idei fundamentale:

1. Lucrul cu patrimoniul este întotdeauna o **chestiune personală**, cu o implicare afectivă accentuată
2. Patrimoniul arhitectural **se descoperă pas cu pas**, este o poveste care intrigă și care se dezvoltă pe parcurs

Pornind de la aceste două puncte, ghidul își găsește forma concretă într-un concept de tip **jurnal de documentare** cu notițe în trei limbi, română, engleză și franceză (texte complementare, nu traduceri). Precum patrimoniul în ansamblul său, lucrarea este ca o poveste pe care o descoperi pas cu pas.

Din dorința de a transmite un mesaj cât mai clar către publicul mai cu seamă nespecialist, **textul păstrează un caracter unitar** pe tot parcursul său și o **exprimare accesibilă**, inclusiv în cazul capitolelor cu documentație tehnică. Întrucât folosirea spațiului tipărit într-un mod cât mai eficient a fost o prioritate, s-a optat pentru realizarea de **texte complementare în limbile franceză și engleză** și nu pentru traduceri (reluarea aceluiași detaliu de trei ori). De asemenea, această abordare întărește conceptul propus, amintind de spontaneitatea notițelor ce intră într-un proces de documentare.

Anexat lucrării tipărite se găsește un DVD cu **7 interviuri video**. Acestea au rolul de a transmite într-o manieră cât mai vie, mesajele reprezentanților instituțiilor de profil și organizațiilor cu expertiză în domeniul patrimoniului construit. Extrase din materialul video își vor găsi locul și în carte. Videoclipurile vor face parte din campania de promovare a ghidului.

Format: 16 x 24 x 3.4 cm

Interior: 311 pag., offset ivoire 120 gr/mp, 4+4 cul.

Coperta: Material imitatie de piele, caserata pe Duplex de 400 gr/mp

Finisaje: Brosat cu termocoasere, colturi rotunjite blc si coperta, elastic, semn de carte, coperti flexibile, timbru sec
Ilustrații: 200 de fotografii color

Texte: aprox. 600 000 caractere

DVD: 7 interviuri video, de aprox. 6 min. fiecare

ISBN 978-973-0-15400-9

DETALII
TEHNICE

Lucrarea constituie un **suport documentar** pentru intervenții la scară arhitecturală, fiind adresată publicului larg, specialiștilor și investitorilor (români sau/ și străini). Pe de altă parte, ea oferă **repere administrațiilor locale** privind abordarea unor programe și politici inspirate din experiența occidentală.

PLANUL DE MEDIATIZARE vizează comunicarea pe o scară cât mai largă a materialului publicat, atragerea și implicarea unui public cât mai numeros la **evenimentele de promovare** organizate și **reflectarea** interesului pentru subiectul în cauză printr-un număr semnificativ de știri, articole de presă, interviuri și alte materiale pregătite de mass-media locală și națională.

ACȚIUNI OFFLINE:

Lansarea Ghidului este programată pentru începutul lunii octombrie și va avea loc la Sala Elvira Popesco, în cadrul Institutului Francez București. Evenimentul va fi urmat de alte conferințe, dezbateri și evenimente de networking organizate în perioada următoare, în funcție de disponibilitatea partenerilor noștri.

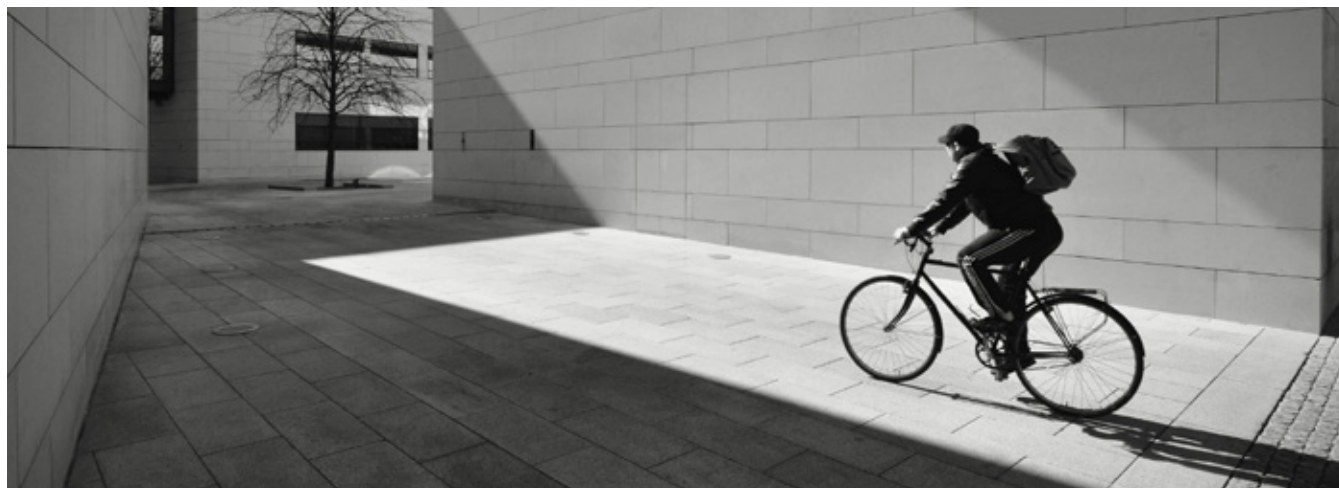
Sunt vizate organizarea a două evenimente suplimentare în București și două în țară, precum și acțiuni de promovare în Londra, Bruxelles, Paris și Roma.

ACȚIUNI ONLINE:

Proiectul va beneficia de un **site dedicat**, ce va constitui principalul mijloc de prezență și comunicare în spațiul virtual. Site-ul **re-pad.ro** va constitui un portal de networking și documentare precum și principalul mijloc prin care vor putea fi achiziționate online exemplarele Ghidului.

Pentru o comunicare facilă în timp real cu susținătorii proiectului și în vederea evaluării constante a feedback-ului obținut, este prevăzută realizarea și administrarea unei pagini **Facebook** dedicate. Un **canal YouTube** va fi creat și administrat cu **materiale video** cuprinzând momente cheie din cadrul acțiunilor de promovare.

În perspectiva dezvoltării rețelei de contacte și întăririi legăturii cu susținătorii proiectului, strategia de comunicare este completată cu o **campanie de e-mailing**.

Proiectul vizează un **PUBLIC numeros și divers**, fiind adresat atât **specialiștilor** în domeniu cât mai ales **investitorilor, proprietarilor de imobile de patrimoniu și administrațiilor locale**.

Pentru un prim **TIRAJ** sunt luate în considerare **1.500 de exemplare** (carte+DVD) de distribuit atât la nivel **național** cât și **internațional**.

PLANUL DE DISTRIBUTIE vizează o repartizare echilibrată între **exemplare gratuite** expediate administrațiilor locale și instituțiilor/ organizațiilor de profil din țară și din străinătate (cultură și educație), partenerilor și colaboratorilor, precum și unele **achiziționabile contra cost**.

PROTOCOL:

- . Primării reședințe de județ (2 ex./ județ + Buc.+ solicitări suplim.) – 100 buc.
- . Direcții Județene de Cultură (1 ex./ județ + solicitări suplim.) – 50. buc
- . Filiale OAR - 30 buc.
- . Filiale UAR – 20 buc.
- . Biblioteci (Depozit legal, Națională, Regio, Univ. de specialitate) - 30 buc.
- . Centre Culturale Internaționale – 30 buc
- . Centre Culturale Internaționale din România – 20 buc.
- . ONG-uri de profil din țară – 50 buc.
- . Massmedia – 50 buc
- . Autori, parteneri și colaboratori – 270 buc.
- . Concursuri și evenimente de promovare – 50 buc.

CONTRA COST:

- . librării (Cărturești, Humanitas, Librarium, Inmedio,Relay) – 200 buc.
- . online (pe site-ul propriu, platforma online a asociației, parteneri) – 600 buc.

DISTRIBUȚIE

AUTOR: Asociația Rhabillage

COORDONATOR PROIECT: arh. Loredana Brumă

DOCUMENTARE: arh. Anamaria Vasile

DESIGN GRAFIC: arh. Alina Rizescu

INTERPRETARE TEXT ÎN LIMBA ENGLEZĂ: Ioana Diaconu

INTERPRETARE TEXT ÎN LIMBA FRANCEZĂ: Anna Marquer-Passicot

FOTOGRAFI: Șerban Bonciocat, Loredana Brumă, Elena Tatiana Chiș, Vlad Eftenie, Cornel Lazia

INTERVIURI VIDEO: Richard Harding, Radu Ioan Tudorache, Camelia Csiki, Steven Borncamp, Theodor Paleologu, Stanislas Pierret, Loredana Brumă

CONTRIBUȚII: documentare: Mihai Ganea / fotografii: Gabriel Antonie, Corvin Cristian, Mihai Culescu, Cosmin Dragomir, Jan Nass, Cornel Radu-Loghin, Atelier MASS, Birou de arhitectură STARH, Biroul de Reabilitare și Conservare Clădiri Istorice - Primăria Timișoara, Calup, Case Care Plâng, Case Care Nu mai Plâng, Conac Polizu, Copșa Mare, Diane 4, Dico & Țigănaș, Dincolo de fațade, Graphic Studio, Igloo media, Make a Point, Moara Veche - Hosman, Restaurant Negresco, Romania Green Building Council, Terror House Museum

DTP / PROCESARE IMAGINE: arh. Alina Rizescu

LOGO: Concept Machine

PRODUȚIE VIDEO: Lion Productions

TIPAR: Imprimeria Arta Grafică

PARTENERI PROIECT:

- . Uniunea Arhitecților din România
- . Ordinul Arhitecților din România
- . Ambasada Franței în România
- . Institutul Francez București
- . Romania Green Building Council

PARTENERI MEDIA:

Arhitectura, Igloo media, Rfi, Dutch Initiative for Sustainable Cities, Dincolo de fațade, Arhibolta, Cărturești, ICR Londra

*Proiectul este realizat în cadrul unei finanțări prin "Timbrul Arhitecturii" din partea **Uniunii Arhitecților din România** și al unei finanțări pentru proiecte editoriale, 2013, secțiunea "Publicatii culturale", din partea **AFCN**.*

ASOCIAȚIA
RHABILLAGE

ÎMPREUNĂ, PUTEM PREGĂTI UN VIITOR MAI BUN PENTRU TRECUTUL NOSTRU

Asociația Rhabillage a fost **fondată în 2008** cu scopul de a dezvolta **programe de informare a publicului cu privire la patrimoniul cultural** al României, de **promovare** și de **protejare** a acestuia.

Echipa s-a format în urma unei inițiative mai vechi, din **2006**, proiectul documentar **Case Care Plâng**, ce avea nevoie de susținere pentru a dezvolta acțiuni semnal de conștientizare privind importanța preservării patrimoniului arhitectural.

Angajată în acțiuni de **promovare a moștenirii culturale românești** prin intermediul unor instrumente de **limbaj contemporan**, Asociația a colaborat de-a lungul timpului cu instituții precum **Ordinul Arhitecților din România, Uniunea Arhitecților din România, Ambasada Franței în România, Institutul Cultural Român din Paris și Ministerul Culturii**.

Evenimentele organizate au fost în mod constant preluate și promovate de **mass-media** de posturile naționale (TVR, RRC, AFP, Rfi, PRO TV, Antena, Realitatea) și de reviste de specialitate (Igloo, Arhitectura, Arhitext), bucurându-se de un bun feedback din partea rețelei de aproximativ 1000 de **contacte personale**.

În timp, **imaginea** Asociației a fost asociată cu un **discurs inovator în promovarea patrimoniului arhitectural, bazat pe cercetare și implicare socială**.

Asociația desfășoară în prezent activități precum:

- . proiecte de restaurare/reabilitare
- . publicarea de materiale informaționale utile în domeniul reabilitării clădirilor de patrimoniu
- . crearea de contacte/parteneriate la nivel european, în vederea facilitării schimbului de experiență
- . atragerea de parteneri/sponsori și colaboratori în vederea realizării unei platforme multidisciplinare de specialiști, menită a contribui la facilitarea activității de formare profesională și de networking pentru proiecte de dezvoltare urbană în raport cu patrimoniul construit.

ASOCIAȚIA RHABILLAGE

Loredana Brumă - președinte asociație

t: +40 721 451 460

e: rhabillage@gmail.com

w: <http://casecarenumaiplang.ro/>

w: <http://casecareplang.ro/>